

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΣΙΜΕΝΟΝ

ΘΑΝΑΤΟΠΟΙΝΙΤΗΣ
ΑΡΙΘ. 11

— 'Ο άνθρωπος αυτός είν' άθως ! φώναξε ο άστυνόμος Μαιγκρέ. 'Εγώ τόν συνέλαβα βέβαια, αλλά αύ,ό δέν μ' έμποδίζει καθόλου νά σάς πώ τώρα πώς είνε άθως.

'Ο άνακριτής Κομελιώ κύτταξε τόν άστυνομικό ξαφνιασμένος. Μά ό κ. Γκρασιέ, διευθυντής τών φυλακών «Σαντέ», χαμογέλασε μέ κάποια εϊρωνεία κι' έπειτα εϊπε:

—'Ασφαλώς, θ' άστειύεσθε, κύριε Μαιγκρέ, γιατί αύτό πού μās ζητάτε είνε καθαρή τρέλλα. Θέλετε έμείς οί τρεις έδω, ένας άνακριτής δηλαδή, ένας διευθυντής φυλακών κι' εσείς, ένας άστυνόμος νά γίνουμε συνένοχοι και νά διευκολύνουμε τήν απόδρασι ένός ανθρώπου καταδικασμένου εις θάνατον; Μά αύτό δέν γίνεται ποτέ!... 'Εγώ τουλάχιστον δέν μπορώ νά γίνω συνένοχός σας!...

'Ο άστυνόμος Μαιγκρέ, άκούγοντας τά λόγια αύτά, έχασε γιά μιά στιγμή τή συνηθισμένη του γαλήνη. Κοκκίνισε και κάτι πήγε νά πη...

'Ο άνακριτής Κομελιώ όμως πρόλαβε και τόν ρώτησε:

—'Άκουσε, Μαιγκρέ! 'Εχω άπόλυτη έμπιστοσύνη σέ σένα και σέ θεωρώ ως τόν καλύτερο άστυνομικό τής Γαλλίας. Αυτό πού ζητάς όμως, μου φαίνεται ύπερβολικό... 'Ιούλάχιστον πές μας τούς λόγους πού έχεις γιά νά θεωρήσ τόν 'Ερτέν άθωο... Γιά σκέψου!... Τό κακούργιοδικείο έξικρίθωσε άπολύτως χωρίς καμμία άμφιβολία, τήν ένοχή του και γι' αύτόν τόν λόγο του έπέβαλε τήν έσχάτην τών ποινών. 'Ολες ή ένδειξεις, τίς όποιες έσύ ό ίδιος άπεκάλυψε, είνε έναντίον του και θροντοφωνούν τήν ένοχή του!... Και νά τώρα, πού έρχεσαι έσύ σήμερα και μās λές πώς είνε άθως...

'Ο Μαιγκρέ έμεινε γιά μιά στιγμή σιωπηλός.

'Επειτα εϊπε, τονίζοντας μιά - μιά τις λέξεις του:

—Δέν έχω ούτε τήν παραμικρή ύλική ένδειξη πού νά μου λείη ότι ό 'Ερτέν είνε άθως. 'Εδω μέσα όμως...

Και έφερε τό χέρι του στην καρδιά του.

—... 'Εδω μέσα όμως — εξακολούθησε — άκούω μιά φωνή πού μου λείει: «'Ο 'Ερτέν δέν είνε δολοφόνος... 'Άλλος είνε ό δολοφόνος. Αυτόν ψάξε νά θρήσ, γιά νά σώσης τό κεφάλι ένός ανθρώπου!...» Και, πάντα, όσάκις μου μιλάει αύτή ή φωνή, ή φωνή τής καρδιάς μου ή τής συνειδήσεώς μου — πέστε τήν, όπως θέλετε, — πάντα έγώ τήν άκούω και τήν πιστεύω!... Λοιπόν, σάς ζητώ νά διευκολύνουμε οί τρεις μας τήν απόδρασι του 'Ερτέν!... Μή φοβηθήτε ότι θά μās ξεφυγή... Τά καλύτερα λαγωνικά μου θά τόν παρακολουθήσουν... 'Εξ άλλου άναλαμβάνω έγώ όλη τήν ευθύνη τής άποδράσεώς του.. Κατηγοήστε έμένα ό τι μονάχος μου τόν διευκολύνα νά φύγη... Βλέπετε, ριψοκινδυνεύω τά πάντα... Τήν ύπόληψί μου!... Τήν θέσι μου... 'Αλλά, σάς ίκετεύω, βοηθήστε με νά σώσω τό κεφάλι ένός ανθρώπου..

Τά λόγια του άστυνομικού είχαν κάνει μεγάλη έντύπωση στον άνακριτή. Αυτό τουλάχιστον φανέρωνε τό πρόσωπό του.

'Απλώσε τό χέρι του προς τόν Μαιγκρέ και του εϊπε μέ φωνή συγκινημένη:

—Συμμερίζομαι κι' έγώ τήν ευθύνη σου! Δέχομαι νά σέ βοηθήσω νά σώσης τήν ζωή του 'Ερτέν, άν πραγματικά είνε άθως...

Και γυρίζοντας προς τόν διευθυντήν τών φυλακών, έπρόσθεσε:

—'Ελπίζω ότι και σείς, Γκρασιέ, εϊσθε σύμφωνος μαζί μας...

Τά λόγια αύτά του άνακριτού ίσοδυναμούσαν σχεδόν μέ διαταγή, γιατί άπ' αύτόν κυρίως έξηρτώντο αϊ φυλακαί του Παρισιού.

'Ο Γκρασιέ χαμήλωσε λίγο τό κεφάλι του και μέ σφιγμένα δόντια μουρμούρισε ένα «ναι».

* * *

'Ας προχωρήσουμε τώρα τρεις ήμέρες και άς πάμε στη φυ-

λακή τής «Σαντέ»...

Μολονότι ή νύχτα εϊχε προχωρήσει πολύ — πρό όλίγου ακόμα κάποιο μακρυνό ρολόϊ εϊχε σημάνει δυό φορές — ό φυλακισμένος του κελλιού 11, ό 'Ερτέν, θρισκόταν καθισμένος στο κρεβάτι του και τά δυό μακρυνά του χέρια σφιγγόντουσαν δεμένα έπάνω στα γόνατά του.

Γιά μιά στιγμή, έμεινε έντελώς άκίνητος, κι' έπειτα ξαφνικά τέντωσε τά μέλη του, άνωρθώθηκε μέσα στο κελλί του. 'Ηταν πελώριος έτσι μέ τό πολύ μεγάλο κεφάλι του.

Τό πρόσωπό του δέν εξέφραζε τίποτε, έκτός από μιά άδιαφορία πού δέν εϊχε τίποτε τό ανθρωπινό. Κι' όμως, πριν νά τραύξη προς τήν πόρτα μέ τόνκλεισμένο φεγγίτη, άπλώσε τή γροιά του προς τόν έναν από τούς τοίχους του κελλιού του.

Πίσω από τόν τοίχο αυτόν ύπήρχε ένα κελλί έντελώς όμοιο μέ τό δικό του, τό 10, ένα άλλο κελλί του τμήματος τών ύπ' αύστηράν έπίθλειψιν καταδικών τής φυλακής «Σαντέ».

'Εκεί όπως και στα τέσσερα άλλα κελλιά του τμήματος αυτού, ένας άνθρωπος καταδικασμένος σέ θάνατο περιμενε ή τή χάρι του ή τό δήμιο πού θά πήγαινε μιά νύχτα νά τόν ξυπνήσει, χωρίς νά πη λέξι.

Και πέντε μέρες τώρα ό καταδικασμένος του 10, σέ κάθε ώρα, σέ κάθε στιγμή, στέναζε ποτέ βαθειά και μονότονα και ποτέ ξεφώνιζε μέ ουρλιάσματα, άπελπισίας κι' άγανακτήσεως.

'Ω! πόσο κακό έκανε τό κλάμα αυτό στον 'Ερτέν!...

'Ο 'Ερτέν δέν εϊχε δει ποτέ τόν 10, δέν ήξερε τίποτε γι' αύτόν. Τό μόνο πού μάντευε από τή φωνή του ήταν ότι ό γείτονας του ήταν ένας νέος.

'Εκείνη τή στιγμή ό θρήνος του 10 ήταν κουρασμένος και σιγανός. Και αυτό μόνον έφθανε γιά νά φέρνη άστραπές μίσους στα μάτια του 'Ερτέν και νά τόν κάνη νά ύψώνη άπειλητικά τις γροθιές του...

'Από τόν διάδρομο, από τις αϋλές, από τά περιθώλια, άπ' όλο τό συγκρότημα πού άποτελεί τή φυλακή τής Σαντέ, από τούς δρόμους πού τήν περιστοίχιζαν, από τό Παρίσι, κανένας θόρυβος δέν έφτανε...

Τίποτε άλλο δέν άκουγόταν έκτός από τούς θρήνους του 10!

Και ό 'Ερτέν σαν νάθελε ν' απομακρυνθή από τό κλάμα αυτό πού τόν εκμηδένιζε, διευθύνθηκε προς τήν πόρτα του κελλιού. Κανονικά ένας φύλακας έπρεπε νά θρίσκεται άπ' έξω στον διάδρομο. Μά κανένας δέν φαινόταν...

Μηχανικά, τά χέρια του 'Ερτέν άπλώθηκαν προς τήν κλειδωνιά και τήν ψαχούλεψαν μέ μιά κίνηση άγωνίας...

'Η κλειδωνιά ήταν ξεκλειδωτή κι' ή πόρτα άνοιξε!...

'Η καρέκλα του φύλακα θρισκόταν άπ' έξω άδειανή.

Τότε ό 'Ερτέν, χωρίς νά δισταση ούτε στιγμή, γυήκε έξω, άρχισε νά βαδίζη γρήγορα, λυγισμένος στα δυό, κυριευμένος από ήλιγγο. Τό πρόσωπό του εϊχε ένα άσπρο σκοτωμένο χρώμα και μόνο τά βλέφαρα τών πρασινωπών ματιών του κοκκίνιζαν λίγο...

Τρεις φορές γύρισε πίσω, γιατί γελάστηκε στον δρόμο πού πήρε και γιατί έπεφτε άπάνω σέ κλειστές πόρτες.

Στό βάθος ένός διαδρόμου, άκουσε φωνές. Μερικοί φύλακες κάπνιζαν και μιλούσαν δυνατά στον θάλαμό τους.

Τέλος, ό 'Ερτέν θρέθηκε σέ μιά μεγάλη αϋλή πού μόλις τή φώτιζαν μερικοί ήλεκτρικοί λαμπτήρες.

Σ' έκατό μέτρων άπόστασι άπ' αυτόν, μπροστά στην πόρτα τής αϋλής, ένας σκοπός έκοβε θόλτες.

Πιο πέρα, ένα παράθυρο τής φυλακής ήταν φωτισμένο και διέκρινε κανείς από μέσα έναν άνθρωπο πού μέ τήν πίππα του στο στόμα ήταν σκυμμένος πάνω από ένα τραπέζι γεμάτο χαρτιά.

'Ο 'Ερτέν θάθελε πολύ νά ξαναδιαβάση τό σημείωμα πού εϊχε θρει πρό δυό ήμερών κολλημένο στο βάθος τής караβάνας του. Μά τό εϊχε μασήσει και τό κατάπιε, όπως του συνιστούσε νά κάνη ό άγνωστος έπιστολογράφος τής.

Κι' ένω πρό μιάς ώρας ακόμη τό θυμόταν όλόκληρο άπ' έξω, τώρα δέν μπορούσε νά ξαναθυμηθή άκριβώς μερικές παραγράφες.

φους του.

«Στις 15 'Οκτωβρίου, στις 2 μετά τα μεσάνυχτα — Έγραφε το σημείωμα — ή πόρτα του κελλιού σου θα είναι ανοιχτή κι' ο δεσμοφύλακας δέν θα βρίσκεται απ' έξω... "Αν ακολουθήσης τον δρόμο που είναι χαραγμένος εδώ πέρα..."»

Ο Έρτεν δέν θυμόταν παρακάτω. "Έφερε το φλογισμένο χέρι του στο μέτωπό του, κύτταξε τους κύκλους του φωτός και λίγο έλειψε να ξεφωνίση, ακούγοντας θήματα...

Μα τα θήματα ήταν έξω από τον τοίχο, στον δρόμο... Έλεύθεροι άνθρωποι μιλούσαν, ένω τα τακούνια τους άνηχούσαν στο λιθόστρωτο...

Τότε ο Έρτεν διευθύνθηκε προς τον μαντρότοίχο.

Στεκόταν μόλις σκόνταψε σ' ένα χαλίκι και σε κάθε στιγμή, τέντωνε τ' αυτιά του τόσο χλωμός, τόσο ξεαλλος με τ' ατελείωτα χέρια του που άπλωνόντουσαν μπροστά, ώστε, αν τον έβλεπε κανείς όπουδήποτε άλλο, θα τον έπαιρνε για μεθυσμένο.

* * *

Την ίδια στιγμή, σ' απόστασι 50 τουλάχιστον μέτρων από τον Έρτεν, τρεις άνδρες τον παραμόνευαν, χωμένοι στο θαβούλωμα μιας κλειστής πόρτας των φυλακών.

Κ' οί τρεις άκουμπούσαν στον τοίχο. Μόνο ο αστυνόμος Μαιγκρέ με τα χέρια του χωμένα στις τσέπες του έπανωφοριού του, στεκόταν όρθιος, τόσο άκίνητος και τόσο καλά στυλωμένος στα δυνατά πόδια του, ώστε έδινε την έντύπωσι ενός άψυχου όγκου.

Μα άκουγόταν κάθε τόσο κανονικά, το τσιτσιρισμα της πίππας του. Μάντευε έπίσης κανείς το βλέμμα του, από το όποιο δέν κατώρθωνε να σβύση την άγωνία.

Δέκα φορές, ο Μαιγκρέ είχε άναγκαστή ν' άγγίξη στον ώμο τον διπλανό άνακριτή Κομελιώ, ο όποιος δέν μπορούσε να καθήση ήσυχος στην θέσι του.

Κοντά τους, με τα μούτρα του κατσουφιασμένα, με τον γιακά του έπανωφοριού του άνασηκωμένον, στεκόταν ο κ. Γκασσιέ, ο διευθυντής της «Σαντέ», ο όποιος προσποιόταν τον άδιάφορο για όσα συνέβαιναν.

Έκανε διαπεραστικό κρύο. Ο σκυπός, κοντά στην πόρτα, χτυπούσε τη γη καθώς περπατούσε κι' ή άνάσα του σχημάτιζε στον άέρα λεπτές στήλες άτμου.

Από κεί που θρискόντουσαν, οί τρεις άνδρες δέν μπορούσαν να διακρίνουν τον Έρτεν, ο όποιος άπόφευγε τα φωτισμένα μέρη. Μα, όση φροντιδα κι' αν λάβαινε να μην κάνη θόρυβο, τον άκουγαν να πηγαινοέρχεται και τον παρακολουθούσαν έτσι και στις πιό παραμικρές κινήσεις του.

Σε κάποια στιγμή ο άνακριτής πλησίασε τον Μαιγκρέ κι' άνοξε το στόμα του για να μιλήση. Μα ο αστυνομικός του έσφιξε τον ώμο με τόση δύναμι, ώστε ο δικαστής σώπασε, άναστενάξε, έβγαλε μηχανικά από την τσέπη του ένα σ.γαρέττο του ο Μαιγκρέ του τό άρπαξε άμέσως για να μή τό άνάψη.

Κ' οί τρεις είχαν καταλάβει ότι ο Έρτεν δέν εύρισκε τον δρόμο του και ότι κινδύνευε από στιγμής σε στιγμή να πέση άπάνω στην περίπουλο των φυλακών.

Μα δέν μπορούσαν να κάνουν τίποτε για να τον βοηθήσουν. Δέν μπορούσαν να τον οδηγήσουν ως το μέρος του τοίχου, όπου τον περίμενε ένα πακέτο με ρούχα κι' όπου κρεμόταν ένα σχοινί με θηλιές.

Οί τρεις άνδρες μονάχα ματιές μπορούσαν ν' ανταλλάσουν. Η ματιές του διευθυντού των φυλακών ήταν ειρωνικές, ένω του άνακριτού Κομελιώ φανέρωναν την άνησυχία του που έμεγάλωνε ολοένα και την νευρική του.

Μονάχα ο Μαιγκρέ στεκόταν καλά και είχε έμπιστοσύνη στον έαυτό του. Μα αν τον κύτταζε κανείς στ' φως, θάβλεπε ότι το μέτωπό του έλαμπε από ιδρώτα...

Όταν ή ώρα σήμανε δυόμιση, ο Έρτεν παραπλανιόταν ακόμα έδω κι' εκεί. Ωστόσο, έπειτα από μια στιγμή, ή καρδιά των τριών άνδρων που τον παραμόνευαν, γτύπησε δυνατά.

Δέν άκουσαν βέβαια τον στεναγμό της άνακουφίσεως που έβγαλε εκείνη τη στιγμή ο δραπετής, μα τον μάντεψαν.. Και μάντεψαν έπίσης κι' ένοιωσαν την

νευρική χαρά που τον έπιασε καθώς σκόνταψε επί τέλους στο πακέτο με τα ρούχα και διέκρινε το σκοινί που θα τον ώδηγούσε στην έλευθερία...

Τότε ο άνακριτής ριψοκινδύνευσε να πη με σιγανή φωνή:

— Έίθε βέβαιος ό,τι...

Μα ο Μαιγκρέ τον κύτταξε έτσι, ώστε σώπασε άμέσως...

Την ίδια στιγμή, το σκοινί σάλεψε... Και διέκριναν στον τοίχο ένα σημάδι πιό λευκό: Το πρόσωπο του 11 που σκαρφάλωνε σ' αυτόν πιασμένος από το σχοινί...

Πόσο θάσταξε το σκαρφάλωμα αυτό; Δέκα, είκοσι φορές περισσότερο απ' ό,τι είχαν προβλέψει...

Και όταν ο δραπετής έφτασε στην κορυφή του τοίχου, τον είδαν να μένη ασάλευτος, σαν νάθελε να έγκαταλείψη το παιγνίδι.

Έμεινε έτσι περισσότερο από ένα λεπτό...

Τον είχε πιάσει τάχα ήλιγγος;

Δίσταζε να κατεβή στον δρόμο;

Η φοβότανε τους άραιούς διαβάτες;

Τα δόντια του άνακριτού Κομελιώ χτύπησαν από άλυπομονησία.

Την ίδια στιγμή ο κατάδικος τράβηξε το σχοινί και το έρριξε από την άλλη μεριά. Πιάστηκε άμέσως απ' αυτό και γλύστρησε κάτω...

Οί τρεις άνδρες τον έχασαν πειά από τα μάτια τους.

Έίχε φύγει! Ήταν έλεύθερος.

Τότε ο άνακριτής Κομελιώ είπε στον Μαιγκρέ:

— "Αν δέν είχα τόση έμπιστοσύνη σε σάς, έπιθεωρητά, σάς όρκίζομαι ότι ποτέ δέν θ' άφηνα τον έαυτό μου να παρασυρθή σε μια τέτοια περιπέτεια. Έχετε ύπ' όψιν σας ότι έγώ έξακολουθώ να θεωρώ τον θανατοποινίτη Έρτεν ένοχο και δολοφόνο... Υποθέστε τώρα ότι σάς ξεφεύγει..."

— Θά σάς δώ αύριο; ρώτησε αντί ν' άπαντήση, ο αστυνομικός.

— Θά είμαι στο γραφείο μου από τις δέκα...

Αλλάξαν μια χειραψία σιωπηλή. Ο διευθυντής των φυλακών έδωσε με δυσφορία το δικό του χέρι κι' άπομακρύνθηκε, μουρμουρίζοντας μερικές λέξεις άκατάληπτες.

Ο Μαιγκρέ έμεινε μερικές στιγμές ακόμα κοντά στον τοίχο. Και τότε μόνο τράβηξε προς την πόρτα, όταν άκουσε κάποιον να τρέχη έξω λαχανιασμένος. Ήταν ο δραπετής που έφευγε.

Αμέσως προχώρησε κι' αυτός προς την πόρτα. Χαιρέτησε το σκοπό με μια κίνηση του χεριού του, έρριξε ένα βλέμμα στον έρημο δρόμο κι' έτρεξε σε μια γωνία.

— Έφυγε; ρώτησε κάποια σιλουέττα που ήταν εκεί, κολλημένη στον τοίχο.

— Τράβηξε προς τη λεωφόρο Άραγκώ. Ο Ντυφούρ και ο Ζανβιέ τον παρακολουθούν.

— Μπορείς να πäs να κοιμηθής!...

Και ο Μαιγκρέ, σφίγγοντας άφηρημένα τα χέρια του ύφισταμένου του, άπομακρύνθηκε με βαρεία θήματα, με το κεφάλι σκυμμένο, άνάθοντας συγχρόνως την πίππα του.

Ήταν ή ώρα 4 το πρωί, όταν άπρωξε την πόρτα του γραφείου του στην άκτή Όρφέβρ. Έβγαλε άναστενάζοντας το έπανωφόρι του, ήπιε μισό ποτήρι μπύρα ζεστή που ήταν άπάνω στο τραπέζι ανάμεσα στα χαρτιά του και ρίχθηκε σε μια πολυθρόνα.

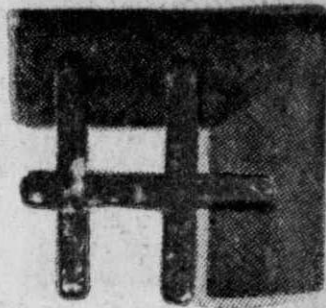
Απέναντί του ήταν ένας χαρτοφύλακας φουσκωμένος από χαρτιά, στο έξώφυλλο του όποιου κάποιος δικαστικός υπάλληλος είχε χαράξει με ώραία καλλιγραφικά γράμματα τις λέξεις:

«Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ Έ Ρ Τ Ε Ν»

* * *

Τρεις ώρες έμεινε σ' αυτήν την πολυθρόνα ο Μαιγκρέ, περιμένοντας. Ο ήλεκτρικός λαμπτήρας ήταν περιστοιχισμένος από τα σύννεφα του καπνού που έβγαιναν από την πίππα του.

Έίχε άνοίξει τον χαρτοφύλακα μπροστά του. Αναφορές, άποκόμματα έφημερίδων, έγγραφα και φωτογραφίες ήταν άνακατεμένα εκεί μέσα. Ο Μαιγκρέ τα κύτταξε από μακριά, τραβώντας κάθε τόσο ένα χαρτί προς αυτόν, όχι τόσο για να το

Ο Έρτεν θρискόταν καθισμένος στο κρεβάτι του.

διαβάσει, μά για να καθορίσει μάλλον τη σκέψη του.

Μέσα σ' όλα ξεχώριζε ένα απόκομμα διατήλου έφημερίδος που είχε τον χτυπητό τίτλο:

«Ο ΙΩΣΗΦ ΕΡΤΕΝ, Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΤΗΣ Κας ΧΕΝΤΕΡΣΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ».

Κι' ο Μαιγκρέ έξακολουθούσε να κεντράριζε αδιάκοπα, κυττάζοντας τὸ τηλεφωνικό μηχάνημα που έμενε επίμονα άφωνο.

Στις 6,10' τὸ τηλέφωνο άντήχησε έξαφνα, μά έπρόκειτο περί λάθους τῆς τηλεφωνητρίας κι' ο Μαιγκρέ ξανάβαλε στή θέσι του τὸ άκουστικό, άπογοητευμένος.

Από τῆ θέσι του, μπορούσε να διαβάσει τὸς τίτλους τῶν άποκομμάτων και τῶν έγγραφων, τὸς όποιους ήξερε άλλωστε άπ' έξω.

«Ενας άπ' αὐτούς έγγραφε:

«Ο δολοφόνος 'Ιωσήφ 'Ερτέν, έγεννήθη εἰς τὸ Μελσίν, εἶνε 28 ετών κ' ύπηρετεἶ ώς υπάλληλος εἰς τὸ άνθοπωλεἶον τοῦ κ. Ζεραρντιέ, οδὸς Σεβρών».

Μέσα από δυὸ έγγραφα πρόβαλλε ἡ φωτογραφία τοῦ δολοφόνου που τὴν εἶχε θυάλει πρό ενός έτους, στο πανηγύρι τοῦ Νεἴγυ. Ήταν ένα ψηλὸ παλληκάρι με μακρυά χέρια, με κεφάλι τριγωνικὸ, με χρώμα ξεθωρο, τοῦ όποιου τὰ ρούχα έπρόδιδαν μιὰ κοκεταρία κακοῦ γούστου.

Πιο πέρα, ένας άλλος τίτλος έφημερίδος έγγραφε:

«ΕΝΑ ΑΓΡΙΟΝ ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΣΑΙΝ - ΚΛΟΥ

«Μιὰ πλουσία 'Αμερικανὶς έδολοφονήθη μετὰ τῆς θαλαμηπόλου τῆς».

Τὸ έγκλημα εἶχε γίνει τὸν 'Ιούλιο.

Ο Μαιγκρέ εἶδε άνάμεσα στὰ χαρτιά τις άπαισιες φωτογραφίες τοῦ τμήματος τῆς Σημάνσεως και τις έσπρωξε σηδιασμένος. Φαινότουσαν σ' αὐτὲς τὰ δυὸ πτώματα, φωτογραφημένα άπ' όλες τις μεριές, αίματα παντοῦ, πρόσωπα σπασμωδικά, άπαισία.

«Ενας άλλος τίτλος έγγραφε:

«Ο επιθεωρητῆς Μαιγκρέ διεφώτισε πλήρως τὸ άπαισιον δράμα τοῦ Σαιν-Κλου. 'Ο δολοφόνος συνελήφθη».

Ο άστυνομικὸς έψαξε τὰ χαρτιά που ἦσαν σκόρπια μπροστά του και ξαναβρήκε ένα απόκομμα έφημερίδος που εχρονολογεἶτο πρό δέκα ἡμερῶν:

«Ο 'Ιωσήφ 'Ερτέν, ὁ δολοφόνος τῆς κ. Χέντερσον και τῆς καμαριέρας τῆς κατεδικάσθη σήμερον τὴν πρωίαν υπό τοῦ Κακουργιοδικείου τοῦ Σηκουάνα εἰς θάνατον».

Τὴν ἴδια στιγμή, έξω στήν αὐλή τῆς άστυνομίας, άκούστηκε ὁ θόρυβος ενός αυτοκινήτου. Ἡ νυχτερινὲς περίπολοι έφερναν τὴν συγκομιδὴ τους που άπετελείτο πρό πάντων από γυναἴκες ελαφρῶν ἡθῶν. Θόρυβοι εἶχαν άρχισει ν' άκούγονται, θήματα στοὺς διαδρόμους και ἡ νυχτερινὴ καταχνιά διαλυόταν πάνω άπ' τὸν Σηκουάνα.

Τὸ τηλέφωνο εκείνη τῆ στιγμή άκούστηκε πάλι.

— 'Εμπρός! 'Εσὺ εἶσαι, Ντυφούρ; ρώτησε ὁ Μαιγκρέ, ξεκρεμῶντας τὸ άκουστικό.

— Μάλιστα, κύριε προϊστάμενε.

— 'Ε, λοιπόν; Ποῦ βρίσκεται ὁ δραπέτης μας;

— Στῆ «Σιτανγκέτ»...

— Πῶς;... Τί;... Τί εἶν' αὐτό;...

— «Ενα καπηλειό, κοντὰ στο 'Ισοῦ-λε Μουλινώ.. Θ' αφήσω τὸν Ζανβιέ εκεί, θὰ πάρω ένα ταξί άμέσως και θάρθῶ νὰ σὰς διηγηθῶ τὰ πάντα...

'Ο Μαιγκρέ έκανε μερικὲς βόλτες κι'

έπειτα έστειλε τὸν κλητῆρα τοῦ γραφείου νὰ τοῦ παραγγείλῃ καφέ και σάντουιτς σὲ μιὰ γειτονικὴ μπουραρία.

Εἶχε άρχισει νὰ τρώη, όταν ὁ ένωμοτάρχης Ντυφούρ μπήκε μέσα με τὸ συνθησιμένο του μυστηριῶδες ὕφος.

— 'Εν πρώτοις τί εἶν' αὐτὴ ἡ «Σιτανγκέτ»; ρώτησε ὁ Μαιγκρέ. Κάθησε.

— «Ενα καπηλειό για τοὺς ναυτικούς στις ὄχθες τοῦ Σηκουάνα, μεταξύ τῆς Γκρινέλ και τοῦ 'Ισοῦ - λε - Μουλινώ;

— 'Ο άνθρωπὸς μας πήγε κατ' εὔθειαν εκεί ;

— «Όχι! Όχι! Εἶδαμε και πήγαμε ὁ Ζανβιέ κι' ἐγὼ για νὰ μὴν τὸν χάσουμε από τὰ μάτια μας... Τὸν εἶδατε τὴν ὥρα που δραπέτευσε, δὲν εἶν' έτσι;... Ἄρχισε άμέσως νὰ τρέχῃ μ' ὄλη τὴ δύναμι τῶν ποδιῶν του, σάν νὰ φοβότανε μήπως τὸν ξαναπιάσουν από στιγμής σὲ στιγμή...

— Εἶχε άντιληφθῆ πὼς τὸν παρακολουθούσατε;

— Ἀσφαλῶς ὄχι. Δὲν γύρισε καθόλου.

— 'Επειτα;...

— «Επειτα πήρε έξαφνα τὸν δρόμο που διασχίζει τὸ νεκροταφεἶο τοῦ Μονπαρνάς... Δὲν ἦταν οὔτε ψυχὴ εκεί... Όλα ἦσαν πένθιμα γύρω.. Χωρίς άλλο δὲν ήξερε που βρισκόταν, γιατί όταν εἶδε έξαφνα τοὺς τάφους, άρχισε νὰ τρέχῃ...

— Έξακολούθησε... εἶπε ὁ Μαιγκρέ...

— Φτάσαμε έτσι στο Μονπαρνάς. Όλα τὰ κέντρα ἦσαν κλειστά. Σ' ένα άκούγόταν ἡ τζάζ άπ' έξω. Μά μόλις τὸν πλησίασε μιὰ μικρὴ άνθοπῶλις άρχισε πάλι νὰ τρέχῃ.

— Τί έκφρασι εἶχε;...

— Καμμιά έκφρασι... Τὴν ἴδια που εἶχε στήν άνάκρισι και στο Κακουργιοδικεἶο... Ήταν κατάχλωμος. Τὸ βλέμμα του θολό, φοβισμένο... Δὲν μπορῶ νὰ σὰς τὸ περιγράψω.

— Κανεις δὲν τοῦ μίλησε στο δρόμο;

— Κανεις.

— Δὲν έρριξε κανένα γράμμα σὲ κανένα γραμματοκιβώτιο ;

— Σὰς ὀρκίζομαι ὄχι, κύριε προϊστάμενε. 'Ο Ζανβιέ τὸν παρακολουθούσε από τὸ ένα πεζοδρόμιο κι' ἐγὼ από τὸ άλλο. Δὲν χάσαμε οὔτε μιὰ από τις κινήσεις του. Ἄ, ναι... Στάθηκε μιὰ στιγμή προστὰ σ' ένα πάγκο, ὅπου πουλούσαν ζεστὰ λουκάνικα και ψημένες πατάτες... Θέλησε νὰ ψωνίση. Μά τὸ έβαλε στὰ πόδια, βλέποντας ένα χωροφύλακα με στολή.

Δὲν φάνηκε ὅτι έψαχνε νὰ βρῆ καμμιά διεύθυνσι, κανένα σπίτι;

— Καθόλου! Θὰ τὸν νόμιζε κανεις για μεθυσμένο που πάει ὅπου τὸν ὀδηγοῦν τὰ θήματά του. Παρακολουθούμενος πάντα από μὰς, έφτασε στον Σηκουάνα κι' άρχισε τότε νὰ ακολουθῆ τὴν ὄχθη του. Δυὸ-τρεις φορές κάθησε στο πεζοῦλι... Μιὰ άλλη φορὰ σ' ένα πάγκο... Δὲν θὰ μπορούσα νὰ σὰς τὸ ὀρκισθῶ, μά μου φάνηκε πὼς αὐτὴ τῆ φορὰ έκκλαιγε... ναι, έκκλαιγε... Εἶχε χῶσει τὸ κεφάλι του μέσα στὰ χέρια του... 'Επειτα ξανάρχισε νὰ περπατῆ.. Φαντασθῆτε... τραβήξαμε έτσι ὡς τὸ Μουλινώ... Κάθε τόσο σταματοῦσε και κύτταζε τὸ νερό, σάν νὰ τὸν τραβοῦσε στὰ βάθη του. Τὰ ρυμουλκὰ εἶχαν άρχισει νὰ κυκλοφοροῦν κ' οἱ έργάτες κυκλοφοροῦσαν στοὺς δρόμους. Μά εκείνος τραβοῦσε πάντα σάν ένας άνθρωπος που δὲν έχει τὴν παραμικρὴ ιδέα τοῦ τί πρόκειται νὰ κάνῃ... Στῆ γέφυρα Μιραμπῶ στάθηκε και φάνηκε σάν κάτι νὰ έψαχνε νὰ βρῆ ὀλόγυρα του... Σίγουρα καμμιά ταβέρνα... Μά δὲν εἶδε τίποτε άνοιχτό... Μόνο ένα μπάρ γεμάτο σῶμἐν εἶχε άνοιξει... Μπήκε μέσα

κ' ήπια ένα καφέ κι' ένα ρούμι. Ο Ζανβιέ κι' εγώ είχαμε παραλύσει πειά από τον δρόμο... Καί δέν μπορούσαμε νά πιούμε τίποτε κι' εμείς γιά νά ζεσταθούμε... Σε λίγο έφυγε από τό μπάρ... Έκανε ένα σωρό βόλτες και τέλος φτάσαμε μπροστά σ' ένα μεγάλο εργοστάσιο... Πιο πέρα, τό μέρος ήταν έρημο, έξοχικό...

»Μά σέ λίγη απόστια, βρίσκεται ή «Σιτανγκέτ», ένα πανδοχείο πού δέν περίμενε νά τό βρή κανείς εκεί... Ο άνθρωπός μας μπήκε εκεί μέσα κ' ήπια πάλι καφέ και ρούμι... Τοῦ σερβίρισαν και λουκάνικα, αφού τόν έκαναν πρώτα νά περιμένη αρκετή ώρα... Μίλησε κατόπιν στον καταστηματούχο κι' έπειτα από ένα τέταρτο τής ώρας τούς είδαμε και τούς δυό ν' ανεβαίνουν στο άπάνω πάτωμα τοῦ μαγαζιού.

»Όταν ο καταστηματούχος ξαναπαρουσιάστηκε μόνος, μπήκα μέσα στο μαγαζί και τόν ρώτησα αν νοικιάζει δωμάτια.

»Εκείνος όμως μάντεψε την ιδιότητά μου και μου άπάντησε:

—Ναί. Γιατί; Μήπως ο πελάτης σου δέν είν' εν τάξει;...

»Τότε κι' εγώ θεώρησα φρόνιμο νά τόν φοβίσω και τοῦ είπα πώς αν έλεγε έστω και μιá λέξι στον πελάτη του για την παρουσία μας εκεί, ή αστυνομία θα τοῦ έκλεινε τό μαγαζί.

»Έμαθα άπ' τόν ξενοδόχο ότι μόλις ο Έρτέν μπήκε στην κάμαρη πού νοίκιασε, ρίχθηκε στο κρεβάτι χωρίς νά βγάλει τά παπούτσια του. Ο καταστηματούχος τοῦ έκανε την παρατήρησι και τά πέταξε καταγής... Άμέσως κατόπιν άποκοιμήθηκε...

—Ο Ζανβιέ έμεινε εκεί; ρώτησε ο Μαιγκρέ.

—Ναί. Μπορείτε μάλιστα νά τοῦ τηλεφωνήσετε, γιατί ή «Σιτανγκέτ» έχει τηλεφώνο...

Ο αστυνομικός ξεκρέμασε τό ακουστικό. Έπειτ' από μερικές στιγμές, ο Ζανβιέ βρισκόταν στην άλλη άκρη τοῦ σύρματος.

— Λοιπόν; ρώτησε ο Μαιγκρέ. Ο άνθρωπός μας;...

— Κοιμάται...

— Δέν άντελήφθης τίποτε ύποπτο;

— Άπολύτως... Άπό τή σκάλα τόν άκούω πού ροχαλίζει...

Ο Μαιγκρέ ξανάβαλε τό ακουστικό στη θέση του κι' εξέτασε τόν Ντυφούρ από τό κεφάλι ως τά πόδια.

— Θα πās πάλι στη «Σιτανγκέτ», τοῦ είπε. Πρόσεχε νά μην τόν χάσης!

Ο ένωμοτάρχης θέλησε νά διαμαρτυρηθί, μά ο έπιθεωρητής έβαλε τό χέρι του στον ώμο του και τοῦ είπε με φωνή επίσημη:

— Άκου, φίλε μου... Ξέρω πώς θα κάνης ό,τι μπορείς... Μά ρισκινδυνεύω μ' αυτό πού έκανα. την τιμή και τή θέση μου... Έξ άλλου δέν μπορώ νά πάω στη «Σιτανγκέτ», γιατί αυτό τό ζώο με ξέρει... Πήγαινε τώρα...

Κι' ο Μαιγκρέ μάζεψε τά διάφορα ντοκουμέντα και τά ξανάβαλε στον χαρτοφύλακα.

— Πρό πάντων, έπρόσθεσε, αν έχης ανάγκη άνδρών, μη διστάσης νά τούς ζητήσεις...

Η φωτογραφία τοῦ Ίωσήφ Έρτέν είχε μείνει άπάνω στο τραπέζι κι' ο Μαιγκρέ κύτταξε γιά μιá στιγμή τό όστεώδες πρόσωπό του με τά μακρὰ άχρωμα χείλη.

Τρείς Ιατροδικασταί είχαν εξετάσει τόν Έρτέν. Οι δυό άπ' αυτούς είχαν άποφανθί κατηγορηματικά:

«Διανοητικότης μετρία. Ευθύνη πράξεών του πλήρης.

Ο τρίτος, τόν όποιον έπρότεινε ή υπεράσπισις, είχε τολμήσει νά πη δειλά:

«Κληρονομική ήλιθότης. Έλαττώ άκαταλόγιτος».

Και ο Μαιγκρέ, τέλος, αν και ο ίδιος είχε συλλάθει τόν Έρτέν, είχε διακηρύξει στον άρχηγό τής άστυνομίας, στον γενικό εισαγγελέα και στον άνακριτή:

— Η τρελλός είνε ή άθώς!...

Και είχε θαλθί τώρα νά τό άποδείξει αυτό, διευκολύνοντας την άπόδρασι τοῦ καταδίκου εις θάνατον.

II

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΚΟΙΜΑΤΑΙ

Ήταν ή ώρα 11, όταν ο Μαιγκρέ, έπειτα από μιá σύντομη συνομιλία του με τόν άνακριτή Κομελιώ, ο όποιος δέν κατώρθωσε νά καθυσυχάσει, έφτασε στο Ώτέιν.

Ο ούρανός ήταν συννεφιασμένος κ' οι δρόμοι λασπωμένοι. Το τοπίο άπλωνόταν σχεδόν έρημικά, όλόγυρά του κι' ο Σηκουάνας, άνάμεσα, κυλούσε τά μολυβένια του νερά.

Εκεί, πιο πέρα φαινόταν ή «Σιτανγκέτ».

Ο Μαιγκρέ, βλέποντας ένα ξενοδοχείο άκριβώς άπέναντι στην «Σιτανγκέτ», προχώρησε προς αυτό. Έδωσε εκεί την ταυτότητά του και ζήτησε ένα δωμάτιο πού νά βλέπη στην προκουμαία. Όταν δέ τόν ώδήγησαν στο δωμάτιο αυτό, έζήτησε και τοῦ έφεραν ένα ζευγάρι κιάλια.

Άμέσως τότε πήρε τά κιάλια, στάθηκε μπρός στο παράθυρο κι' άρχισε νά εξετάζει την πρόσοψι τής «Σιτανγκέτ».

Ένα παράθυρο στο άπάνω πάτωμα ήταν άνοιχτό. Φαινόταν άπ' αυτό ένα ξέστρωτο κρεβάτι, μ' ένα ζευγάρι κεντητές παντόφλες μπροστά.

— Η κάμαρη τοῦ ιδιοκτήτου! ψιθύρισε ο αστυνομικός.

Πλάί, ένα άλλο παράθυρο ήταν κλειστό. Πιο πέρα ακόμα ένα τρίτο παράθυρο ήταν άνοιχτό κι' έβλεπε κανείς μέσα μιá χοντρή γυναίκα με καμιζόλα πού χτενιζόταν.

«Η γυναίκα τοῦ ξενοδόχου ή ή ύπηρετρια», σκέφθηκε ο αστυνομικός.

Κάτω ή ύπηρετρια σκούπιζε τά τραπέζια. Μπρός σ' ένα άπ' αυτά καθόταν ο ένωμοτάρχης Ντυφούρ, έχοντας μπροστά του ένα ποτήρι κόκκινο κρασί.

Έξω, κοντά στην προκουμαία, ένας ξανθός νέος με άδιάβροχο και γκριζο κοῦκο έκοβε βόλτες.

Ήταν ο ένωμοτάρχης Ζανβιέ, ένας άπ' τούς πιο νεαρούς πράκτορες τής άστυνομίας

(Άκολουθεί)